

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 » — »
Negyedévre . . . 1 » 50 »
Egy óra . . . — » 50 »
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádasy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői Iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók: Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér). Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér). Köszi János (fő-tér). Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben

Garantírozatlan kormány.

Pécs, 1894. június 13.

Az izgalmas kormányválság véget ért tehát, a király visszafogadta egy-két újra vállalkozni egyáltalán nem akaró miniszter kivételével a régi kormányt, mely most dagadó vitorlákkal halad a végleges válság felé, melybe ha belejutott, nincs többé menekülés számára.

Minden jel arra mutat, hogy ez az eshetőség nemcsak kizárva nincs, de bekövetkezése nagyon is valószínű. A kormány, mely programja megvalósításához az általa kívánt garanciát, az új főrendek tömeges kinevezését, annyira szükségesnek ítélte, hogy ennek a korona részéről való megtagadása miatt adta be lemondását, midőn a hatalom gyeplőit már-már kisiklani érezte kezei közül, szó nélkül feladta azt a garanciát, mely nélkül addig az ügyek továbbvitelére vállalkozni sem akart.

Pártjával először is visszaszivatta azt a hősi határozatot, mely a pártnak a lemondott kormányral való szolidaritását hangoztatta, aztán megmagyarázta neki, hogy az a garancia voltaképpen nem is szükséges, az ahhoz való ragaszkodással kár lenne tehát a párt uralmát veszélyeztetni.

De hát kérjük, miféle változás történt a helyzetben a lemondás óta, mely az akkor feltétlenül szükségesnek ítélt garanciát most már feleslegessé tette? Hiszen köztudomású tény, hogy az a főrendiházi ellenzék, mely a házasságjogi javaslatot megbuktatta, szilárdabban áll, mint valaha s erősen szervezkedik a második ütközetre; a koronának az a kijelentése pedig, hogy a főrendekre a javaslat keresztülhajtása érdekében befolyást gyakorolni nem hajlandó s az a tény, hogy az új főrendek tömeges kinevezését, sőt még az ezzel való fenyegetésre való felhatalmazást is határozottan megtagadta, épen nem alkalmas arra, hogy a főrendiház ellenzékét visszavonulásra kény-

serítse, sőt ellenkezőleg ezt további kitartásra sarkalja. Nem igaz tehát, hogy a garancia követelése most már a szabadelvű reform megvalósítása érdekében nem szükséges, hanem az az igazság, hogy a kormánynak és pártjának uralma biztosítása végett volt szüksége a garanciák elejtésére, mert belátták, hogy a korona el volt határozva az azokhoz való merev ragaszkodás esetén a kormány megalakíthatása végett ellenzéki vezérférfiakat is meghívni, ezt pedig meg kellett akadályozni minden áron, mert azok fel találtak volna világosítani a koronát, hogy a magyar parlamentben a szabadelvűséghez címzett táboron kívül vannak még más kormányképes tényezők is, akkor pedig az a nagy szolidáris kormánypárt mint bomlott kéve omlott volna szerteszét.

Első és főteendő volt tehát a hatalmat megmenteni a régi kormány s a vele szolidaritásban álló párt részére s az ennek biztosításához szükséges minden engedményt megtenni. Az elvi kérdésben engedni, nem nagy megerőltetésbe kerül a kormánypárti érdekszövetségnek, ez irányban tehát nehézség nem merült fel. A szabadelvű reform biztosítására elvileg szükségesnek ítélt garanciát feláldozni könnyű, mert a szabadelvűséghez ott csak addig ragaszkodnak göresösen, míg az a bomlatozó pártgyűlés összenyvezésére alkalmas, de ha az annak megvalósítására irányuló komoly törekvés az uralom birtokát kezdi veszélyeztetni, akkor azt minden lelkifurdalás nélkül a saját sorsára lehet hagyni.

Ennél fogasabb kérdés volt a személyi kérdés, mert ez már vérbe megy. Folyt ugyan erősen a kapacitálás a korona által kívánt személyi változások keresztülhajtása iránt is, de épen azért, mert itt már személyes érdekek forogtak kockán, ez a kísérlet hajótörést szenvedett s a fenyegető pártbomlás ördögének falra festésével sikerült a kifogásolt miniszter személyét is keresztül erőszakolni a koronánál.

A hatalom tehát régi birtokosai részére meg-

van mentve, de feláldozta a biztosítókat, melyek nélkül maga sem remélte a szabadelvű reformok diadalát.

A főrendiházi ellenzék nem oly rövidlátó, hogy át ne lássa, miként a helyzet ezek után előnyösebbé vált részére s fel ne használja azt a körülményt a maga javára, hogy az ellenzett javaslatot oly miniszter képviseli a felsőházban, ki a korona bizalmával nem valami tulságos mértékben dicsekedhetik. Ez a tény oly veszélyes korteszésköz lesz annak a pártnak kezében, mely már az első szavazás előtt sem átalotta ő felsége személyes érzelmeit vinni a harcba, hogy a javaslat sorsa most ott még veszélyeztetetlenebbnek mutatkozik, mint valaha, hisz a visszavetéssel — akár jó- akár rosszhiszeműleg híresztelik, de híresztelni hatással fogják — egy felerőszakolt minisztertől szabadítják meg a koronát.

A feladott garanciák helyett a kormány szolgálataiban álló sajtó nyelvöltögetését épen nem találjuk alkalmas eszköznek a reformok főrendiházi győzelmének előmozdítására. Ki vehetné komolyan azt a nagyhangú bombasztot, mely a király elleni lázadással vádolja azokat a főrendeket, kik a polgári házasságot nem szavazzák meg? Hát mióta lázadás alkotmányos országban az, ha egy törvényhozó — legyen az választott vagy örökletes — a saját meggyőződése szerint cselekszik? Hisz ez a szolgálalkúság, az abszolutizmus apotheozisa! Avagy hány főrendi szavazót fog a reformnak megnyerni vagy annak ellenzésétől elriasztani az az ékes jelzőgyűjtemény, melyet a kormány sajtója a főrendi ellenzék nyakába zudít? Azzal, ha az udvari méltóságokat „csuszó-mászó udvaronc-seregnek, nagy nevek képviselőinek“ nevezzük, kik „lelküket a reakciónak és ultramontanizmusnak adták el“, az ügynek inkább csak ártalmára lehetünk, nem hogy használnánk, de hát régi dolog, hogy minél jobban félvalaki, annál jobban kiabál.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Az ő gyermeke.

Szegény, öreg foltozó cipész, Vasilienek hívják. Mikor a felkelő napnak első sugarai csókolgatják az ébredő virágokat, akkor ő már ott ül az utca szögletén, kis háromlábú székén, és még akkor is ott ül, mikor az aranyos napsugarak leáldoztak. Rongyosak és szegényesek ruhái, a nyomor mély barázdákat szántott már arcán. Még folyton dolgozik, dacára annak, hogy fáradt szemei már-már felmondják a szolgálatot és foltozás közben visszagondol arra a régi időre, mely telve volt békével és boldogsággal.

Szegény szerencsétlen és nyomorult Vasilie! Volt azonban dacára is igen boldog volt. Abban a hiu álomban ringatta magát, hogy ez a boldogság soha sem fogja cserben hagyni, hanem számára mind jobb és jobb gyümölcsöket fog teremni. Hol van azonban az a halandó, aki előre megmondhatja, hogy mi fog akkor történni, midőn a ma és holnap a setét éjféli fordulópontján találkozik egymással. Azt rendelte számára az alkotó, hogy boldogsága ne tartson tovább, mint egy illatos tavaszi reggel, amelynek züldelő bimbóit és félig kinyílt virágait egy zord északi szellő lekonyítja.

Még nem sok ideje, hogy élt az ő Janija, a kedves kis Janija, öröme, büszkesége és összes reménye. Hogyan szerette ezt a fiút! Mindaz a nemes, mindaz a fenkölt, mindaz a szép, amit csak szíve érzett, kifejezést nyert egyetlen gyermeke iránt való szeretetében. Dolgozott, törte magát, csak hogy szeretett fia számára minél többet gyűjthessen.

Ha napközben nem keresett annyit, amennyi kettőjük számára egy szerény vacsorára elegendő lett volna, akkor Jani egyedül evett, és atyja a gyermek jó étvágyából, derült kedélyéből és fényes kék szeméből csak újabb erőt nyert fáradtságos munkája folytatására.

Egy borus és ködös őszi reggelen pillantotta meg Jani először az éltető napvilágot. Talán a beborult felhős ég már születésekor jelezni akarta neki, hogy élete sivárán és minden öröm nélkül fog elmúlni. Anyja csakhamar meghalt és ő árván, minden nevelés nélkül növekedett föl, anélkül, hogy élvezhette volna a mindent feláldozó anyai szeretet jótékony melegét.

Az utca volt bölcsője — az utca volt halálóságya is.

Két dolgot mélyen a szívébe vésett: atyját és a könyveket. Mily boldog volt, ha valaki ismerősei közül, kit szülői iskolába járathattak, neki egy ócska könyvet ajándékozott. Mintha csak a hetedik menyországban lett volna, úgy nézte azokat a nagy nyomtatott lapokat. Hogy szerette volna megismerni azok tartalmát! Neki azonban nem volt szabad a tudomány eme szentélyébe behatolni, csak egy boldogító sejtelen lopódzott a gyermek gyöngéden érző keblébe.

Azonban csakis szabad óráiban hódolhatott a kultusznak, mert dacára annak, hogy még csak kilenc éves volt, máris egy szigorú kötelesség teljesítését róta rá az élet, ugyanis haza kellett hordania a munkaadóknak a kijavított cipőket. Mily boldog volt, ha ezért ez vagy amaz egy fillért adott neki! Mily gazdagnak érezte magát!

Talán bizony a többi gyermek módjára titokban nyalánságra, vagy játékszerre áhítozott? Nem; hanem anélkül, hogy atyja észrevette volna, a ka-

pott filléreket belecsuszította abba az ódon harisnyába, mely apjának pénzerszényül szolgált. Mikor aztán este az öreg Vasilie megolvasta napi keresményét, mily öröme tellett a fiúnak, az apa tűnődő ábrázatán!

Egy napon, midőn Jani ismét néhány fillért beakart csuszítani a harisnyába, atyja esetleg arra fordult és meglátta a fiúnak az erszény felé kinyújtott kezét. Megsemmisülve rogyott vissza székébe. . . . Hát nem elég, hogy a sors oly mostohán bánik vele, hogy ő szegény és nyomorult? Még csúfot is akar belőle üzni, amennyiben Janiját, egyetlen reményét és vigaszát közönséges tolvajjá alacsonyítja?

Hirtelen vad indulat vett rajta erőt és magán-kívül, vérbenforgó szemekkel rohant egyetlen gyermekének. A tiszta valót követelte. A megfélemlített gyermek mindent elmondott az igazsághoz híven. Erre elszégyelte magát az apa és megindulva zárta karjaiba a jó gyermeket.

Mint a legtöbb ember, úgy Vasilie is szenvedélyes dohányzó volt. — Hogy a dohányára szükséges pénzt megszerezze, naponként egy órával tovább dolgozott. Egyszer midőn éppen pipáját tömte rossz dohányából, így sóhajtott fel: „Bár csak vehetnék magamnak egyszer életemben egy csomag finom dohányt! Milyen élvezet lenne az!“

Jani atyjával szemben ült és annak egy szava sem került el figyelmét. Szeretett, drága atyja finom dohányt kíván! Vajjon hogyan tudná teljesíteni eme kívánságát?

Egy ideig gondolkodott, aztán hirtelen egy bágyadt mosoly suhant át a gyermek sápadt arcán. Megvan! Megtalálta a módját, hogyan szerezhetne atyjának nagy örömet. Ettől a perctől fogva nem rakosgatta a kapott borralalókat atyja erszényébe, hanem szorgalmasan összegyűjtötte őket. Így valósá-

Az új miniszterek eskütétele. A Wekerle kabinet ujonnan kinevezett két tagja: Eötvös Loránd báró vallás és közoktatásügyi és Andrássy Gyula gróf ő felsége személye körüli miniszter hétfőn délben tették le a szokásos hivatali esküt a király kezébe a budavári kir. palota tróntermében. Elsőnek Eötvös Loránd báró, ki fényes díszmargarban volt, utána Andrássy Gyula gróf, huszárhadnagy egyenruhában, tette le az esküt a király jelenlétében. Az eskü minta szövegét Tarkovich államtitkár olvasta fel. Az esketési szertartásnál az új rend szerint csak magyar méltóságok intervenáltak és pedig Wekerle miniszterelnök és Széchenyi Gyula gróf m. kir. főajtónálómester. A szertás alig tartott 10 percig s aztán a miniszterek eltávoztak. Az új kabinet tagjai 1 óra-
kor minisztertanácsra gyűltek egybe a miniszterelnökségi palotában, délután 5 órakor pedig Wekerle miniszterelnök ebédet adott.

Új főrendek. Ő felsége a főrendiházban üresedésben lévő három tagsági helyre id. Esterházy Ferenc grófot, Üchritz Zsigmond bárót és Zuber József volt főispánt élethossziglan kinevezte.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 12-én. Wekerle miniszterelnök, miután Perczel Béni jegyző a kir. leiratot elolvasta, szól a kormány lemondásáról és az új kormány megalakításáról. Kijelenti, hogy legfelsőbb felhatalmazást nyert annak kijelentésére, hogy őfelsége az egyházpolitikai javaslatok politikai szükségességére kormányával egyetért és azoknak mielőbbi törvényre emelkedését saját részéről is határozottan szükségesnek tartja. Justh kijelenti, hogy a válság nem folyt le a parlamentáriszus követelményeinek megfelelően. Apponyi gróf Justhnak a válságra vonatkozó kritikáját magáévá tette. Eötvös Károly kijelenti, hogy ő és elbarátai közjogi elveik fenntartása mellett az egyházpolitikában az új kormányt is támogatni fogják. Meszlényi Lajos kifigurázta a kormány szolidaritását. Ugron Gábor minden szava egy-egy bomba volt, mely szerteszórta a kormány dicsőségének sáncait.

A főrendiház ülésén röviden ment a kormány bemutatkozása. Wekerle ép úgy számolt be a krízis lefolyásáról, mint a képviselőházban.

A pécsi keresk. és iparkamara 1893. évi jelentése.

I.

A vaskos kötet nagy anyagot ölel fel s igen tartalmas; készítőjét elismerés illeti meg.

A jelentés Lukács Béla keresk. miniszterhez van intézve.

Az 1893. évi általános közgazdasági helyzetéről a jelentés azt mondja, hogy azon általános közgazdasági depressió, mely már néhány év óta tartott s mely a jövő iránt már-már aggodalommal töltött el, 1893 ban jelentékenyen engedett s a helyzet a kereskedelem s ipar sok ágában lényegesen

hangyaszorgalommal kincse lassanként egy forintra nőtt. Egy forint milyen roppant nagy vagyon ez egy kis fiu számára!

Azonban nyugtalanság szállta meg, félt, hogy elveszti a pénzt vagy elkölti nyálánságokra.

Egyszer Janit dolga a főutcán vitte keresztül. Milyen szép dolgok voltak ott a kirakatokban felhalmozva. Szeretett volna csak egy csekélységet azokból a drágaságokból. Hisz ő is csak kis fiu volt, gyermekesen érző kebellet! Társai mind örvendtek létöknek, csak egyedül ő nem. Hiszen volt pénze, miért nem elégítette ki szive vágyát? Miért habozott? Azért mert atyjára gondolt, arra a gyöngéden szerető és önfeláldozó apára, aki éjjel-nappal dolgozik és szájától a legjobb falatokat megvonja, csak-hogy fiának juttassa. És ő oly szivtelen és hálátlan, nincs benne annyi erő és bátorság, hogy ennek a jó apának egy kis áldozatot hozzon?

Elszégelyte magát a gyöngeségért és gyors elhatározással belépett a nagytőzsdébe és vett két kis csomag dohányt és haza szaladt vele. Otthon nehogy valaki nyomára jöhessen, elásta egy bádagskatulyában, a ház mögött.

„Néhány nap múlva, így szólt, lesz édes atyám névnapja, hogyan fog majd akkor szive vágyának teljesülten örülni!”

Már sötét volt, midőn Vasilie összecsapta asztalkáját és fiával hazafelé indult. Az utcán rendkívüli nagy volt a forgalom, a kocsi ide s tova robbogtak. Atya és fiu némán lépkedtek egymás mellett, mindketten mély gondolatokba voltak merülve. Az öreg számított magában, hogy lankadatlan szorgalom mellett mennyit tehet félre ebben a hónapban kedvence számára, Jani meg már előre örült atyja meglepetésének. Ugyanis korábban akart felkelni mint az öreg és zsebébe csempészni a dohányt. Milyen arcot fog majd Vasilie csinálni!

sen javult; pedig termésünk, legalább a pécsi kamarai kerületben, általán csak közép jónak volt mondható, a kivétel pangott s a mezőgazdasági termények ára nyomott volt. Szőlőnk csekély kivétellel elpusztultak s ime! azt látjuk, hogy a baj, a megpróbáltatás népünket megedzette, munkaerejét fokozta. A kamarai kerületben adóvégrehajtás tavaly csak ritka esetben fogatosított s az adók annyira rendszeresen folytak be, hogy a hátralék Baranya-Somogy és Tolna vármegyékben átlag csak 3 százalékot tesz ki. A vállalkozási kedv a közgazdasági tevékenység minden terén éledezik; a fejlődés, a haladás tünetei félremagyarázhatlanul láthatók.

A III. oszt. kereseti adónak progressív adóvá leendő átváltoztatását a jelentés helyesli, de nagyon helyteleníti, hogy a nyilv. számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójának változatlan fenntartása tervezetvén, a gyáripari részvénytársaságok továbbra is az eddigi súlyos megadóztatás alatt hagyatnak.

A gyakorlati ipari szakoktatás címén mindössze 3575 frt jut a pécsi kamarai kerületnek s ezen összeg is csak kénytelen-kelletlen ideig-óráig fordítatik a mágocsi állami agyagipariskola szűkes fentartására.

A mezőgazdasági viszonyok a szerényebb igényeket kielégítőek voltak. Az agrár-socializmusnak a kamarai kerületben nincs tere s ez időszert nem is lehet tere, mert túlnépesedéstől messze vagyunk s a mezei munkaerő alig hogy elégség, sőt egyes nagyobb uradalmak más vidékről kénytelenek kisegítő munkaerőt hozni. A férfiak kerestek tavaszkor naponta átlag 51 krt, nyáron 81 krt, őszkor 60 krt; a nők tavaszkor 39 krt, nyáron 54 krt, őszkor 43 krt. A mezőgazdasági és szőlőmunkások, a napszámok bére a nagyobb lakóhelyeken körülbelül 10 százalékkal, Pécsen pedig 20 százalékkal nagyobb.

Munka télen nyáron bőven akad s mégis sürűen hallottunk panaszokat a kamarai kerületben tapasztalható kivándorlás miatt. Ez ügyet a kamara kiváló gondoskodása tárgyává tette s szorgosan gyűjtötte az idevonatkozó adatokat.

Az adatok s a kamarának a kivándorlásról való véleménye a következő:

A 268 körjegyző-égtől és két városi előjáróságtól beérkezett adatok szerint a kamara területén levő egy törvh. joggal bíró szab. kir. város, egy rend. tan. város és 769 község közül 2 év óta kivándorlási eset előfordult: 24 baranyamegyei, 38 somogyi, 43 tolnamegyei községben.

Kivándorolt: Baranyamegyéből 191 család 794 egyénnel, Somogyi megyéből 160 család 675 egyénnel, Tolnamegyéből 212 család 872 egyénnel, összesen 563 család 2341 egyénnel.

Az 563 család közül kivándorolt: 459 Horvát-Szlavonországba, 72 Boszniába, 31 Amerikába, 1 Romániába.

A kivándorlottaknak 74 százaléka német földműves, kik nagyobb részben a filloxera pusztítása folytán szülő jövedelmüktől elesvén, csekély kivétellel mind Horvát-Szlavonországba és Boszniába vándoroltak ki, a hol a teljesen vagyontalanok az ott már előzőleg letelepedett németekhez munkába szegődnek, vagy erdőirtásokat, s illetve irtás-művelést vállalnak, a tehetősebbek pedig földet bérelnek, vagy örök áron vásárolnak, mire nézve ott a feltételek

Szegény gyermek! Te már előre álmodozol arról a boldog óráról, és nem is sejtjed, hogy egy pillanat alatt a sors súlyos keze reád fog nehezédni, és összes terveidet romba fogja dönteni.

Alig hogy földi létednek örülni kezdesz, máris kinyújtja utánad a mindent elragadó sárga halál a kezét, hogy ebből a földi mocsárból átültessen a mennyi paradicsomba.

Vasilie még mindig számol . . . ekkor közvetlen közelből velőtrázó sikolyt hall. Ljedve rezzen fel, és látja amint egy csomó ember egy kocsi körül tolong . . . Hol van gyermeke? Hol van a Jani? Már nincs oldalánál, vajjon hol maradhatott el? Homályos sejtelmektől üzetve utat tört magának a kocsiig. „Mi történik itt?” kiáltá aggodalomtól remegő hangon.

Nem volt szükség feleletre, egy gyermek fekküdt ott összezuzott tagokkal véreben a kövezeten. Jani volt. Az aggastyán először hitetlenül rázta fejét, aztán hirtelen rávetette magát a kis testre és a zokogástól fulladozó hangon mondta: „Jani! egyetlen Janikám te vagy az? Jaj ne hagyj el, ne menj el tőlem egyetlen gyermekem, maradj öreg atyádnál, kinek szeme fénye vagy. Ne hagyj engem egyedül ezen a hideg örömtelen földön! Miért nem felelsz fiacskám? Oh szólj csak egy szót is csak egyetlen egy drága gyermekem! Mondd, hogy mindez csak hazugság . . . hogy én csak álmodom . . . hogy te itt maradsz nálam . . . Szólj fiam. Szólj! Szólj!”

Nagy nehezen fölemelkedett erre a gyermek fektéből, és mialatt a fájdalomtól lesújtott atyjára egy végtelen szeretettel jelző pillantást vetett, töredező hangon így szólt: Apuskám . . . kedves, aranyos jó kis apám . . . a ház mögött . . . egy bádagszelenében . . . elástam . . . keresd . . . keresd . . . !”

Ford.: Bakonyi Lajos.

igen kedvezők. — A kamarai kerületből való kivándorlók — 9 kisiparos és 1 kereskedő kivételével — az elmúlt két évben mind földműves és napszámos és a kivándorlás oka 100 eset közül 79 esetben földvételre vagy bérleti szándék. E statisztikai kimutatásban csak olyan kivándorlók fordulnak elő, kik a kamarai kerület valamely községében illetőséggel bírtak.

A pécsi kamarai kerületből való kivándorlás, mint a csak mélyreható agrárpolitikával s gazdasági reformokkal megváltoztatható gazdasági viszonyok kényszerű következménye, annyival kedvezőtlenebb, mint a felső-magyarországi, mert innen nemcsak a családfenntartó megye ki pénzszerezés céljából, mely pénzt aztán haza hozza, hanem az egész család megy ki, hogy soha többé vissza ne jöjjön. És e kivándorlás innen még, előreláthatólag, jó ideig tart, mert Horvát-Szlavonországban s részben Boszniában még igen sok erdő kerül irtás alá és Szlavóniában az ottani szláv földműves nép a földművelés nehéz s má már csak fokozottabb ismeretek mellett sikeres munkáját a nomádszerű élethez való nagy hajlamaival összeegyeztetni nem tudván, a munkában szivós kitarásu, számító és takarékos magyar és német kivándorlóknak, a legtöbb esetben igen csekély kárpótlásért, engedi át csekélyke ingatlanait.

A Horvát-, de leginkább a Szlavonországba kivándoroltak boldogulnak is. Ily körülmények közt e kivándorlás nem is aggaszthatna itthon senkit, ha azt nem kellene tapasztalnunk, hogy a magyar kivándorló és családja a magyar nemzetiségre nézve örökre elveszett.

A Horvát-Szlavonországba és Boszniába való kivándorlásban, tudomásunk szerint, semmiféle kivándorlási ügynek vagy ügynekégek nem működnek közre. Ezek csak az Amerikába való kivándorlás közvetítésével foglalkoznak. Itt rá kell mutatnunk azon visszásságra, mely szerint a kivándorlási ügynekégekéről szóló 1881-iki XXXVIII. t.-c. értelmében a kivándorlások üzletszerű közvetítése igen nehéz feltételekhez van kötve. A kivándorlási ügyneknek többek közt magyar állampolgárnak kell lenni, ötezer forint biztosítékot kell letennie s hozzá külföldi kivándorlási ügynekégekkel a belügyminiszter engedélye nélkül nem léphet összeköttetésbe; hirdapjainknak azonban ezen összeköttetés meg van engedve, mert csak összeköttetésnek mondható az, hogy azoknak kivándorlásra csábító hirdetményeit közlik.

Hirek.

— **(A király elutazott.)** A király hat napig tartó magyarországi tartózkodása után hétfőn este 9 óra 30 perckor utazott el Bécsbe külön udvari vonaton. A királynak itthoni tartózkodása alatt nem kevés gondot okoztak jelenlegi állapotaink és dacára a nehéz helyzetnek, azért jó kedvvel és egészséges színben hagyta el magyarjait.

— **(A pécsi pályaudvar kibővítése.)** A kiküldött vegyes bizottság kedden délelőtt tanácskozott a helyszíni szemle fölött s elkészítette a jegyzőkönyvet, melynek több részét a következőkben ismertetjük: A pályaudvarnak a budai külváros irányában való kiterjesztése elejtett, habár ez a közönség érdekében szükséges lett volna. Továbbá megállapított a pályatest fekvése, kiterjedése, az árkok és csatornák szabályozása és fenntartása körüli kérdések szigorú körülírásával az államvasutak kötelességének. A bizottság az étkező helyiséget az új épületbe óhajtja áttétni s ha lehet az új fölvételi helyiség a régi helyébe tétessék. Ez a közlekedést könnyítendő, mert közelebb esnének az áruraktárak is. A hordók részére földt raktár építését javasolja a bizottság, mert a tervezett nyílt raktárak mellett a hordók rongálásnak vannak kitéve. A marharakodó helyiség a tervezett sertés rakodó mellé volna helyező s így a hajtás a meyeri uton összpontosítottá. A siklósi országuton a közlekedés könnyítetté fog; a most sok zavart okozó tolatások másutt fognak történni. A régi indóházhoz vezető mostani ut továbbra is fennmarad. A tervezet szerint a kezdő térség az összes épületek előtt 15 méter szélességben lett megállapítva, ez azonban nem elég tágas, szükséges tehát a térségnek a Ráth féle területből való kiegészítése. A Rét-utcából egy második ut építették, mely a teherforgalom megoszlására szolgál. A város képviselői a kért pénzbeli hozzájárulás fölötti tárgyalásba nem bocsátkoztak. Végül megállapították a végrehajtásra vonatkozó pontokat. Az építésre 2 évi határidő mondatott ki. A budai külvárosban áru föl s leadással ellátandó megállóhely létesítése az államvasut megbízottai által kilitásba helyeztetett, de egyelőre áru le s földadás nélkül.

— **(Az új miniszterek.)** A vallás- és közoktatásügyi valamint a király személye körüli miniszterek új tagjai a kormányznak. Életrajzi adataikat vázlatosan a következőkben mutatjuk be:

Eötvös Loránd báró 1848-ban született, július 27-én, Budapesten. Atyja báró Eötvös József 1848-ban az első felelős magyar kormányban Magyarország közoktatási minisztere volt. Gondos nevelésben részesült. Gimnáziumi tanulmányait részben otthon, részben

a kegyesrendieknél végezte. Az egyetemi tanfolyamot Budapesten kezdte. Aztán kiment Königsbergbe és Heidelbergba, hol Kirchhoffot, Bunzent és Helmholtzot hallgatta. Kivált a természettudományok és matematika terén és summa cum laude nyerte el a tudori kalapot. 1870-ben hazajött és nagy figyelmet keltett tudományos felolvasásaival és értekezéseivel. 1871-ben egyetemi magántanár, 1872-ben rendes tanár lett. Neje Gizella, Horváth Boldizsár leánya. A tudományos akadémia 1873-ban levelező, 1883-ban rendes tagjává, később pedig Trefort halála után elnökövé választotta. Eötvös Loránt báró rektora volt a tudományegyetemnek.

Andrássy Gyula gróf született 1860. június 30-án, ifjabbik fia Andrássy Gyula gróf volt miniszterelnök és külügyminiszternek. 1892. óta belügyi államtitkár, mely állásáról csak a legutóbbi válság során mondott le. A mikor atyja a külügyminiszteri hivatalt odahagyta, Andrássy Gyula gróf elhatározta, hogy a diplomáciai pályára lép. Egy darabig a konstantinápolyi és berlini követségnél mint attaché időzött. Közben leszolgált önkéntesi évét és 1881-ben kineveztek a 4. sz. huszárezred tartalékos hadnagyává. Berlinben a gróf gyakori és szívesen látott vendége volt Bismarcknak. Hazatérve, az 1884-iki országgyűlés vége felé megválasztották szabadelvű párti programmal a csik-szent-mártoni kerület képviselőjének. 1887-ben ez a kerület újra, 1892-ben pedig a budapesti kerület választotta meg képviselőjének. Tagja a parlament mentelmi és pénzügyi bizottságainak.

— **(Miniszteri jóváhagyás.)** A Tettevizzel kapcsolatos vízjogok és ingatlanok kisajátításának fedezésére vonatkozó közgyűlési határozatot a miniszter azzal hagyta jóvá, hogy a törzstörvényből előlegezett 20 ezer forint és a pénztintézetből kölcsönvett 40 ezer forint az engedélyezett 150 ezer forintos kölcsönből pótolassék vissza egy év alatt.

— **(Az őszi hadgyakorlatok.)** A budapesti 4-ik hadtestparancsnokság részéről kedden egy bizottság indult Ipolyság felé, hogy ott terepfelvételeket eszközöljön, mert a 4-ik hadtest csapatai, melyhez háziezredünk és a 44. gy. e. tartozik, azon a vidéken fognak táborozni az őszi hadgyakorlatok alkalmával. A bizottság tagjai: Lobkovitz herceg altábornagy, Steinitzer ezredes, Vay gróf ezredes és Bartholdy őrnagy, vezérkari tisztek. Be van osztva hozzájuk két műszaki altiszt és 14 közlegény. A 31. hadosztály részéről Bothmer báró és Czibulka altábornagyok, Corti és Ivinger ezredesek, két főtiszt, két altiszt és 26 közlegény. — 32-ik hadosztály részéről pedig Blazsek, Kotz báró és Buszitter vezérőrnagyok, Zabán, La Croix, Mensel és Major ezredesek, két altiszt és 26 közlegény indult utnak. A tisztek lóháton teszik meg az utat, míg a legénység vasuton megy előre.

— **(Színházi műsor.)** Ma csütörtökön Balla Kálmán jutalomjátékául: *Hadjárat* a békében vigjáték. Pénteken *Komáromi Mariska* első föléptéül: *Údvöske* operett. Szombaton *Komáromi Mariska* 2-ik föléptéül: *Szultán* operett.

— **(Tőkepénzesek figyelme.)** A városi tanács a következő hirdetményt bocsátotta ki. Melynél fogva alulírott tanács részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1894. évre szerkesztett tőkekamat adó kivétési lajstrom az 1883. évi 44. törvénycikk 18-ik §-a értelmében f. évi június hó 11-től június hó 18-ig terjedő 8 napra, a városi pénztári hivatalban közszemlére kitéve lesz, mely az érdekeltek által a hivatalos órák alatt betekinthező. Megjegyeztetik, hogy a kivetés ellen azon felek, kik már a megelőző évben voltak ezen adónemmel megterhelve, a kivétési lajstrom közzétételétől számítandó 15 nap alatt vagyis f. évi jun. hó 26-ig bezárólag, ellenben azok, kik ezen adóval a folyó évben rovatnak meg először, ezen adótartozásoknak adókönyveikben történt bejegyzésüktől számítandó 15 nap alatt felelbezhetnek, mely felelbevések a városi közigazgatási bizottsághoz címezve, írásban s okmányoltan, a hivatalos órák alatt a kir. pénzügyigazgatóságnál nyújtandók be.

— **(A négykrajcárosok bevonása.)** Magyarország és Ausztriában a majdnem teljesen bevont négykrajcárosok helyébe legközelebb bocsájítják forgalomba a tíz filléreseket nagyobb mennyiségben. Ez érme, melyek a kis kereskedelem, különösen a vidéken nagy szükségletet elégítenek ki, forgalomba hozatva, a valutaszabályozás egyik célját fogják megvalósítani, a mennyiben a nép takarékosági hajlamát növelik s különösen az élelmi cikkek árának megsabályozásánál jelentékeny szerepet játszanak.

— **(Ney Dávid Mohácson.)** Ney Dávid a kiváló énekművész, a m. kir. operaház díszje f. hó 10-én árasztotta el a mohácsi közönséget énekművészetének kincseivel. E napon tartatott meg az iparosok olvasóköriében a magyar kir. operaház 3 tagja u. m. Ney Dávid, Liedl Ferenc és Vince Zsigmond, valamint Bárdossy Irén koncert művésznő által rendezett nagy hangverseny. Emberemlékezet óta nem ünnepelt Mohács közönsége művészeket úgy, mint e társaságot. Bárhol jelentek meg a művészek, mindenütt ováció tárgyai voltak. De különös ovációban részesült Ney Dávid, aki nemcsak kitűnő művész, hanem rendkívül nyájas, barátságos ember is. A művészek már pénteken délben érkeztek Mohácsra.

Szombaton és vasárnap megtekintették a mohácsi szigetet s a város nevezetességeit. Vasárnap este fél 9-kor kezdődött a művészestély. A műsor igen érdekes volt. Kritikát írni Ney Davidról banális dolog lenne. A nagy számban megjelent intelligens publikumot annyira elragadta a lelkesedés, hogy percekig tapsolt és éljenzett s örömeiben tombolt. A „Jókai asztaltársaság“ Bárdossy művésznőt egy remek virágkosárral lepte meg. Előadás után a Schwartz vendéglőbe mentek vacsorálni. Ney Dávid megjelent a „Jókai asztaltársaság“ asztalánál s Bárdossy Irén nevében köszönetet mondott a művésznő iránt tanusított figyelemért, egyúttal meghívta az asztaltársaságot a művészek asztalához. A fiatalság a meghívásnak örömmel tett eleget s a művésznő és művészek társaságában éjfélutánig kedélyesen mulatott. A művészek annyira jól érezték magukat Mohácson, hogy hétfőn öt órákor reggel helyett csak aznap este 7 órákor utaztak el. Egy órákor délben Rosenthal téglagyáros telepén bankettet rendezett tiszteletükre, a melyre a művészekon kívül még többen voltak hivatalosak. Öt óráig maradtak a telepen. Este 7 órákor utaztak el hajón Budapestre. A fiatalság lelkes éljenzésétől kísérve hagyták el azt a várost, amely ez alkalommal megmutatta, hogyan kell igazi művészért lelkesedni.

— **(Öngyilkos orvos.)** Belák dr. tekintélyes kecskeméti orvos, Gyenes János gyűdi körjegyző veje, felesége elhunyt a felelti bántatában 11 hónapos gyermekét és önmagát megmérgezte. Az eset kínos feltűnést keltett Kecskeméten.

— **(Baptista temetés Pécsen.)** A baptista-gyülekezetnek Pécsen meglehetősen számban vannak hívei. Egy Anna utcai házban — imaházukban — szoktak rendszerint összegyűlni, hol behunyt szemmel énekelnek és imádkoznak. Minthogy a pécsi gyülekezet nem képes papot fenntartani, az idősebb hívők tartják a szónoklatokat ékes német nyelven, a melyekben arról győzik meg a gyülekezet tagjait, hogy az ő vallásuk az egyedül boldogító (és germanizáló) vallás. Nem ritkán megtörténik, hogy nő veszi kezébe a könyvet és ugyancsak prédikál. Az ilyen prédikációk rendszeresen tovább tartanak a férfiaknál s van rá eset, hogy a buzgó hívők szeretnének már odább állani. Az újonnan belépett hívő megkeresztelését az üszöghi erdő mellett lévő forrásnál végzik. Kizárandokolnak oda, fehér ruhát öltenek magukra, ilyet kap a megkeresztelendő is, s azután be a vízbe, mely e célra egy méternyire van mélyítve. A keresztelési szertartást végző előljáró, mikor a keresztelendő kellően elhelyezkedett, jobb kezével a víz alá buktatja az új hívőt s addig ott tartja, a míg az előirt imát el nem mondták. Ha esetleg az új hívő hamarabb bukkan fel a víz alól, úgy nem fogadják be a gyülekezetbe. A pécsi gyülekezet a keddi nappal egy hívővel szegényebb lett. Fuchs Ádámné meghalt s kedden délután 4 órákor temették el a szőlőutca 9. sz. házból. A hívők teljes számmal megjelentek a végtisztességen s ájtatos énekeket énekeltek németül. Az énekek elhangoztával a budapesti főgyülekezetnek a temetésre meghívott papja állott elő s egy hosszú beszédet tartott, persze német nyelven, mert Magyarországon vagyunk, ahol tudvalevőleg mindenféle nyelveken beszélnek, még magyarul is, és mindenféle népek laknak, még magyarok is. A beszéd nagyon hosszúra terjedt. A nagyszámú közönség, mely a közeli utcákból a szokatlan temetésre megjelent, eleinte türelmesen hallgatta a beszédet, utóbb, midőn már egy óra is eltelt és még sem fejezte be, seregestől otthagyták. Elégedettségüknek hangosan adva kifejezést. Végre aztán a beszédnek is vége lett, mert planétánkon ez közsorsáminnennek, újra énekeltek s a kalvária-utcaán álló halottas kocsizozó viték a koporsót s ki kísértek a temetőbe a kíváncsiak seregétől kísérve az örök nyugalomra. Mint beszéltek, ez volt az első baptista-temetés Pécsen.

— **(A postautalványok fölvétele és kifizetése)** mint mult számunkban megírtuk, naponként délelőtt 8 órától 12 óráig, délután 2 órától 5 óráig eszközlöttek a vasárnap kivételével, a midőn csak a jelzett délelőtti órákban teljesítettek a fölvételek és kifizetések. Ez intézkedés f. é. június hó 15-től lép életbe, mint a hivatalos értesítés mondja.

— **(Halálozás.)** Moré Nándor urad, jószágfelügyelő és megyei bizottsági tag, életének 62-ik évében f. hó 12-én meghalt B. Sellyén. A megboldogult földi maradványait ma d. u. 4 órákor fogják átadni az örök nyugalomnak. — Braun Antal m. k. honvédfőhadnagy 3 éves kis leánykája Adrienne f. hó 12-ikén elhunyt Pécsen. — Watzesch Ödön cs. és kir. hadnagy az 52. sz. gyalogezredben, ki a pécsi társadalmi körökben általános kedveltségnek örvendett, Budapesten, hol a hadtestparancsnoksághoz volt szolgálattételre beosztva, kedden meghalt.

— **(Sellye vidékén)** a szarvasmarhák jó karban vannak, eddig semmiféle járvány közöttük nem uralgott. A sertések között szintén semmiféle ragály nincsen. A malacok orbánc elleni belöltása befejeztetett, a min igen szerencsésen keresztül estek. A juhok nyírása most van folyamatban, a gyapju termés kielégítő. Az őszi vetések a sok esőzés miatt sok helyen megdőltek s sajnos a rozsdá tetemes kárt okoz ben-

nök. Repce gyenge termést ígér, a tavasz folyamán a bogaraktól sokat szenvedett, sok helyen ki kellett szántani s helyébe tavaszt vetni. Az őszi árpák nagyon szépek, s a jövő héten aratásuk megkezdődik. A rozsok jól állanak. A tavaszi vetések kielégítőek, a zabok szép zöldek, a tengeri kapálás befejeztetett s jövő héten a töltögetéshez fogunk, eddig igen szépek a kukoricák, burgonya s répa bő termést ígér. A széna kaszálása befejeztetett, most már a gyűjtése van folyamatban, a széna termés nagyon jó a tavalyit jóval felül mulja s a széna minősége is jobb mint tavaly. Gyümölcs nagyon sok ígérkezik, a tul termés miatt a fákat alá kellett támasztani, s ha jégverés nem jön, úgy kitűnő gyümölcstermés lesz. Az időjárás nem a legkedvezőbb, majdnem minden nap van eső, mi a renden lévő széna és lóherének nem a legjobb, zivatarok azonban mostanában nincsenek.

— **(A pécsi ált. munkás-betegsegélyző pénztár)** és a pécsi munkás rokkantak egyletének igazgatóságai által f. é. június hó 10-én rendezett kerti ünnepély alkalmával felülfizettek: Skrobay István 2 frt, Tolnay Vilmos dr. 2 frt, Reeh György 20 kr, Lövy Ignácz dr. 2 frt, Erreth János 2 frt. N. N. 20 kr. Dämpf Károly 50 kr, Körösty József 70 kr, Koncsicska József 20 kr, Schramek Alajos 10 kr, Augusztinovic Antal 20 kr, N. N. 45 kr, Nagy Gyula 2 frt, Dollinger Andás 75 kr, Bencenleitner Gyula 70 kr, Hamerli István 70 kr, Hamerli Imre 70 kr. Összesen 15 frt 35 kr. A rendező-bizottság ez uton is köszönetét fejezi ki a felülfizetőknek, valamint a cs. és kir. 44. gy. e. zenekarának az ünnepély alkalmával tanusított fáradhatlan és odaadó működéséért.

Gyári főraktár arany és ezüst órákból, különlegességek arany női órákban, továbbá: Ebédlo-, Salon-, ébresztő- és konyha-órák pontosságra kipróbálva. Orvosi és fűrdőhőmérők és kitűnő Aneroid légsulymérők legjobb holosterik szerkezettel **Schönwald Imre** órás és ékszerésznel Pécsen, Király-fő-utca a hatyru termék épületében.

Művészet, irodalom.

Fernande. Hétfőn meglehetősen telt ház előtt adták Sardou Viktor ezen nagyhatású színművét **Peterdi** Sándor jutalmául, ki Pomerol ügyvéd szerepében kifogástalan diszkrét játékkal méltán kiérdemelte a tetszésnyilvánításokat, melyekkel a közönség ez estén elhalmozta. **Szilágyi Berta** valódi drámai erővel játszotta meg az elhagyott szerető szerepét, **Balogh Etel** a cimszerepet szokott művészettel alakította meg, **Kalmár Piroska** a féltékeny ügyvédnél annyi bájjal és természetességgel játszta, hogy a közönség nyílt jelenetekben is viharos tapsokban tört ki. **Szakács (Andró)** helyes felfogással játszott s jól szavalt. A nagy számu mellékszereplők is mindent elkövettek, hogy a közönségnek jó összjáték gyönyörűséget nyújtsák, mi nekik teljes mértékben sikerült is.

Kékszakálu herceg. Offenbach legjobb operettjeinek egyike kedden került színre szép számu közönség előtt. A mi annak a bizonyosága, hogy Somogyi igazgató nagyon helyesen cselekszik, midőn az új operettek mellett a régi jókat sem hanyagolja el. Az előadás a jobbak közé tartozott. **Follinus Aurél**, mint Bobeche király s **Dezéri Gyula**, mint Oscar gróf miniszter, bőven gondoskodtak róla, hogy a közönség ne unatkozzék. **Pompás** két figurát mutattak be. **Sz. Nagy Imre** a kékszakálu herceg magas és a tenoristákat ugyancsak erős próbára tevő énekszámait a legnagyobb könnyűséggel énekelte gyönyörű hangjával. Játéka azonban nagyon is komoly volt, mintha feledte volna, hogy bohózatot operettben játszik s paródiázni kell. **Polgár Popoláni** száraz humoru szerepéből annyit csinált, a mennyit csinálhatott. **Kállai Lujza** bájos Hermine volt s igen szépen énekelte. **Kassai s Bodroginé** a szokott jók voltak. A kékszakálu elhalt nejei mintha kicsinyítették volna szerepeiket, pedig azok is fontos kiegészítő részei a darabnak. **Boulotte** pásztorleányt **Kaposi Józsa** játszta. Ez ismét olyan szerep volt, a mely meghaladja az ő erejét. Az igazi **Boulotte**-ből semmit sem nyújtott. Olyan volt, mint a többi szerepeiben; se jobb, se rosszabb. Öltözékei kifogásra adnak okot. Először is nem volt rózsakoronája, aztán meg mint rózsakirálynőnek egyszerű fehér ruhában kellett volna megjelennie; honnan veszi az a pásztorleány az atlasz-ruhát? A későbbi öltözékei sem feleltek meg teljesen a szerepnek. Mindazonáltal szép énekeiért megérdemelt tapsokban részesült. A karok jól működtek közre. A közönség kedvezően fogadta az előadást.

A megdicsőült **Kossuth Lajos** életrajzát írta meg a magyar nép és ifjúság számára a „**Kortársak**“ c. új vállalat épen most megjelent 3. és 4. füzetében **Kőrösi László** dr. tanár, ki műve tisztá jövedelmét **Kossuth szobrára szenteli.** A

11 ivre terjedő és Kossuth Lajos utolsó arcképevel diszitett terjedelmes életrajz ára 60 kr. Az életrajz nemcsak Kossuth Lajos korszakalkotó életének történetét, de a székesfőváros magasztos elhatározásából, a század legnagyobb magyarjának itthon való dicsőséges temetését is megörökíti s így a megdicsőültet már történelmi alak gyanánt méltatja. A ki öt előfizetőt gyűjt, az egy forintot, a ki tízet gyűjt, az két forintot küldhet saját neve alatt (vállalatunk megemlékezésével) bármely napilap gyűjtéséhez. Két forintért tehát három forintnyi s négy forintért hat forintnyi értékű füzetet küldünk azonnal a t. gyűjtő címére. A ki még nem adakozott, szedje össze a hazafiság filléreit s tegye oda az ország kegyeletének oltárára. Gyűjtőivel szívesen szolgál a Kortársak szerkesztősége Budapest, Andrassy-ut 25. sz.

Közgazdaság.

Cs. kir. szab. Adriai biztosító-társulat. Május hó 23-án tartatott meg ezen társulat rendes közgyűlése, melyben az 55-ik üzletévre (1893) vonatkozó üzleti jelentés és zárszámadások betérjesztettek. Ezekben a következő jelentékenyebb adatok foglaltak: Életosztály: Az említett évben elfogadott biztosítások 12,483.990 frt tőke és 34.811 frt évjáradék

összegre ruának. A biztosítási állomány 1893. év végével kerek 72 millió forint és 187.260 frt évjáradékot tett. Halál és élet eset biztosítások után 1,250.283 frt 48 kr. fizettetett ki. Ezenkívül függő károk részére 1,267.025 frt helyeztetett tartalékba. A díjtartalék 373.043 frt 38 krral szaporodott és tesz 15.8 millió forintot. Az elemi biztosítási ágakban (tűz és szállítmány) a díjbevétel 6,840.806 frtot tett. A visszbiztosítások 3,206.489 frtba kerültek és károkért a visszbiztosítók részletének levonása után 2,305.883 frt 62 kr. fizettetett ki. A kártartalék 476.803 frtot, a díjtartalék 1,809.785 és a több évi biztosítások tárcája 23,065.997 frtot tesz. A kamatlábnak ujabbi csökkenésére való tekintettel az életbiztosítás külön nyereség tartaléka erősítésére ismét 100.000 frt fordított. Ezen összeg levonása és leírások keresztülvitele után 338.258 frt 70 kr. felesleg marad. Osztalékul részvényenkint 62 frt (2 frttal több mint az előző évben) fizettetett ki. A díj- és nyereség-tartalékok meghaladják a 19 millió forintot és következő tételekből állnak: Az életbiztosítás díjtartaléka: 14,635.995 frt. A tűz- és szállítmány-biztosítás tartaléka: 1,809.785 frt. Tartalék értékpapírok árfolyam ingadozására 327.287 frt. Disponibilis tartalék: 500.000 frt. Az életbiztosítás külön nyereség-tartaléka 600.000 frt és az általános nyereség-alapok 1,214.963 frt.

NYILT-TÉR. *)

Egy segédjegyző.

Egy jegyzői oklevéllel bíró, gymn. érettségi vizsgát tett 24 éves egyén, ki **Baranyamegyében a jegyzői pályán már hét év óta működik** s bizonyítványai a legjobbak — előnyös feltételek mellett **segédjegyzőül ajánkozik.**

Czime megtudható e lapok kiadóhivatalában.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos: **NAGY FERENCZ**
Szerkesztő: **BOGÁTHY MEDÁRD.**
Felelős szerkesztő: **PLEININGER FERENCZ.**

Hirdetések.

N. T. Sertés kereskedőknek és tenyésztőknek

beesés tudomásukra adjuk, hogy a **Bécsújhegyi** sertés nagy vásáron 20 év óta fenálló

nagy kereskedés és bizományi üzlet

R. M. Jovicsics most **Jovicsics és fia** cégére változott.

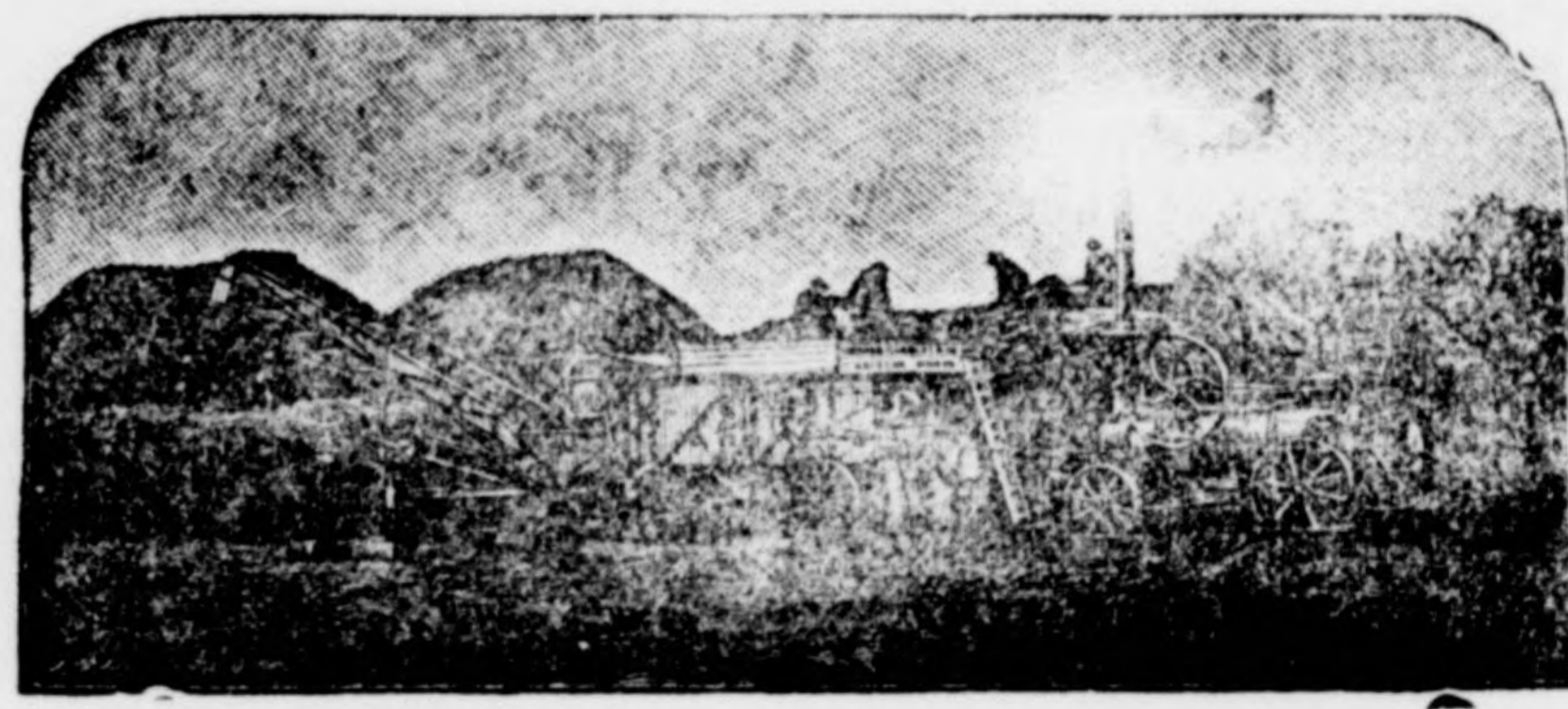
Kérjük a n. t. urakat sertés küldésükkel megbízni s mi az eladással mint ezelőtt, ugy ezután is a legnagyobb gonddal törekedni fogunk és mindenkinek bármily kérdésére szívesen válaszolunk.

Tisztelettel maradunk **sertés nagykereskedő és bizományi üzlet M. Jovicsics és fia.**

KOTZÓ PÁL

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt.

Ajánl 2 $\frac{1}{2}$, 3, 3 $\frac{1}{2}$ és 4 lóerejű **szöges cséplőkészleteket**, továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű **sinés gözcséplőkészleteket**, hosszú szalmarázókkal, alsó szelével és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrrel.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafüttő **GŐZMOZGONYOKAT.**

Továbbá R. CARRETT & SONS fölülmulhatatlan 40% tüzelőanyag megtakarító

COMPOUND GŐZMOZGONYOKAT

legjobbnek elismert brandtfordi önműködő amerikai kévekötő aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rudal. Sorvető- és szórvavető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket. Kedvező feltételek!

CSÁSZ. K. SZAB. ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT TRIESTBEN. (RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ.)

(Alakult 1838-ban.)

Vagyonkimutatás.

Életbiztosítási osztály. (A) MÉRLEG-SZÁMLA. 1893. december 31-én.

(B) MÉRLEG-SZÁMLA. 1893. dec. 31-én. (Az életbiztosítási osztály kivételével.)

VAGYON.		TEHER.		VAGYON.		TEHER.	
Osztrák ért.	forint kr.	Osztrák ért.	forint kr.	Osztrák ért.	forint kr.	Osztrák ért.	forint kr.
Ingatlanok Triest, Bécs, Brunn, Budapest, Milánó és Velencében	2918700	Külön nyereség-tartalék	600000	Külföldi részvény befizetések	2400000	Részvénytőke	4000000
Értékpapírok az A) részletezés szerint	10897309	Tartalék árfolyam-ingadozások számára	114570 14	Váltótárca és bankutalványok	565644 94	Nyereség tartalékalap	1214061 72
Jelzálog kölcsön	31888 90	Díjtartalék	14635994 89	Értékpapírok a B) részletezés szerint	3394089	Tartalék árfolyam-ingadozások számára	212716 81
Szerzett járadékok és tőkék	24213 76	Kártartalék	267025 57	Ingatlanok Triestben	3300 00	Díjtartalék tűzkár-biztosításokra	1744955 85
Kötvényekre adott előlegek	1240966 95	Nyereség-tartalékkal biztosítottak számára kiszolgáltatandó oszthalékok	18234 22	Pénztár állomány az igazgatóság- és a vezérigazgatóknál	148072 29	szállítmány-biztosításokra	64829 32
Különféle ügynökségek társulatok	347412 67	Különféle társulatok	349865 32	Jelzálog kölcsön	1000	Rendelkezésre álló tartalék	509000
Társasági összizgatás (folyó számla egyenlege)	800743 38	Különféle hitelezők	49965 51	Értékpapírokra adott kölcsönök	40618 82	Tűzkártartalék	401933
Különféle adósságok	17623 51			Követelések hitelintézetek, takarékpénztár- és bankároknál	1646018 95	Takarék- és ellátási pénztár a társulati tisztviselők számára	445190 67
Átvitt jutalékok és szervezési költségek				Különféle adósságok	142662 62	Életbiztosítási oszt. (f. számla)	300748 38
	10635655 03		10635655 65	Vezérigazgatók (a folyó számlák egyenlege)	1152267 54	Különféle biztosító intézetek	718474 11
				Függőnkégek (a folyó számlák egyenlege)	107482 64	Fel nem vett oszthalékok	2441
				Kerületi ügynökségek (a folyó számlák egyenlege)	10586 75	Oszthalék az 1893. évben	248000
				Különféle bizt. társaságok	385637 26	Igazgatók és számvizsgálók illetéke	43066 60
				Ingóságok és biztosítási táblások az igazgatóságnál és az ügynökségeknél		Különféle hitelezők	846401 82
				Átvitt jut. és szervezési költs.		Átvitel az 1894. évre	5475 22
				Későbbi években befolyó díjak összege	2366597 29		40324080 75

Az igazgatóság: Glanstätteni Dr. Alber Á, Morpurgo Márk, Neumann Henrik, Ralli Pál, Reinelt C., Salem H. Számvizsgálók: Afenduli György, Pojai Alberti Emil, Parisi József.

Frigyessi Adolf vezértitkár.

A cs. kir. szab. Adriai biztosító-társulat magyarországi osztálya:

Budapest, IV., Váci-utca 9. szám, a társulat házában.

Báró Podmaniczky Frigyes, intéző.

Frigyessi M., titkár.

Lichemberger I., vezértitkár.

Részletes zárszámadási jelentések és kimutatások az alanti Főigazgatósnál kaphatók, a hol bármily felvilágosítások is a legnagyobb készséggel adatnak és élet- tűz- és szállítmánybiztosítások az Adriai biztosító-társulat; jégbiztosítások a Déli jég- és életbiztosító-társaság; és baleset elleni biztosítások a Nemzetközi baleset elleni biztosító részvénytársaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A Főigazgató Pécsett Fürst Gyulánál.